

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/159/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319201541
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Harvancová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1319201541.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Harvancovej a členov senátu Mgr. Adely Unčovskej a Mgr. Niny Dubovskej, v právnej veci žalobcu: G. Z., Z.. XX.XX.XXXX, B. E. Z. XXX/X, B., zastúpený Advokátska kancelária JUDr. E. Mišíková ? JUDr. Ing. R. Cádra, s.r.o., so sídlom Partizánska 2, Bratislava, IČO : 50 469 738, proti žalovanej: Slovenská republika v mene ktorej koná Generálna prokuratúra SR, Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody vo výške 1238,04 eur s príslušenstvom spôsobenej nezákonným rozhodnutím verejnej moci pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 09.07.2020, č.k. 19C/27/2019-100, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa z r u š u j e a v e c s a v r a c i a n a ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. f), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1,2, § 16, § 18 ods. 1,3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), § 420 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“). Vecne súd prvej inštancie zamietajúce rozhodnutie zdôvodnil tým, že neboli splnené všetky zákonom predpokladané podmienky zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. a to existencie nezákonného rozhodnutia a vznik škody. Vo vzťahu k žalobcom uvádzanému rozhodnutiu - uzneseniu vyšetrovateľa PZ Bratislava Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave III pod ČVS: H.-XXXI/-V.-B.-XXXX zo dňa 10.12.2014, ktorým bolo voči žalobcovi podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre trestný čin (prečin) ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona uviedol, že uvedené rozhodnutie nie je možné považovať za nezákonné. Upriamil pozornosť na to, že nezákonnosť rozhodnutia v trestnom konaní nebola konštatovaná v žiadnom rozhodnutí. Vychádzal z toho, že pre vznesenie obvinenia postačuje dostatočne odôvodnený záver, určitá miera pravdepodobnosti, majúca za to, že trestné stíhanie proti žalobcovi bolo za daných skutkových okolností zákonné a štátu nemožno uprieť jeho legitímny záujem na vedenie trestného konania proti konkrétnej osobe, ak existuje podozrenie zo spáchania trestného činu. Vzhliadol na to, že súd druhej inštancie oslobodil žalobcu spod obžaloby z dôvodu, že konanie žalobcu ako obžalovaného bolo konaním v nutnej obrane. Na základe uvedeného mal za to, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo zrušené, ani zmenené pre jeho nezákonnosť a táto ani nebola v žiadnom štádiu trestného konania konštatovaná. Súd prvej inštancie zároveň konštatoval, že žalobca nespĺnil ani ďalšiu podmienku uplatnenia nároku na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z., keď hodnoverne nepreukázal ani vznik celej uplatnenej škody vo výške 1 238,04 eur a to tým, že nepreukázal, že túto skutočne v plnej miere uhradil. Nakoľko na vyvodenie zodpovednosti voči štátu je potrebné kumulatívne, t.j. súčasné splnenie všetkých vyššie uvedených zákonom stanovených podmienok a žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno preukazujúce splnenie všetkých zákonom

predpokladaných podmienok zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., žalobu žalobcu zamietol.

3. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a contrario tak, že žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich neuplatnila.

4. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, dôvodiac ust. § 365 ods. 1 písm. b), h) C.s.p.. Namietal, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Súd svoje zamietajúce rozhodnutie odôvodnil s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 163/2013, rozhodnutie ESLP vo veci Lavrechov proti ČR, sťažnosť č. 57404/08 a následne na rozhodovaciu prax NS SR, bližšie neuviedol z akých rozhodnutí vychádzal. Uviedol, že súd sa nevysporiadal s jeho zásadnou argumentáciou v konaní, a to predovšetkým s rozhodnutím NS SR publikovaným v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR č. 2/2014 pod č. 37, ktoré možno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax. Mal za to, že súd sa svojim rozhodnutím odchytil od ustálenej rozhodovacej praxe, nevysporiadal sa so všetkými relevantnými skutočnosťami a riadne rozhodnutie neodôvodnil, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu súdom prvej inštancie uviedol, že nakoľko v danej problematike existuje rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR, v zmysle ktorej sa výsledok trestného konania považuje za meradlo opodstatnenosti (zákonnosti) začatia a vedenia trestného stíhania (uznesenie NS SR sp.zn. 4M Cdo 15/2009, nález ÚS SR sp.zn. I.ÚS 540/2016-33). Poukázal na to, že v priebehu trestného konania nepopieral, že sa skutok stal, avšak z jeho strany sa jednalo o nutnú obranu, preto bol z pod obžaloby aj oslobodený. Neexistuje žiadny právny postup na to, aby sa osoba oslobodená spod obžaloby mohla domôcť zrušenia uznesenia o vznesení obvinenia. Čo sa týka samotnej škody, túto si uplatnil v minimálnom rozsahu, a to len v rozsahu trov obhajoby, v zmysle vyhlášky. Jednotlivé úkony, ich realizáciu a účelnosť preukázal, pričom výška uplatnených trov nebolo ani zo strany žalovanej spochybnená. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

5. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu žalovaná uviedla, že početné rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR ako aj ESLP posudzujú splnenie podmienok na náhradu škody podľa ust. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., rovnako ako aj súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. Od vydania rozhodnutia NS SR sp.zn. 4M Cdo 15/2009, ktoré bolo publikované pod č. 2/2014 bolo vydaných viacero rozhodnutí, v zmysle ktorých Slovenská republika nie je zodpovedná za za výsledok trestného konania, ale za zákonný priebeh. Súd prvej inštancie svoj názor aj vyčerpávajúco odôvodnil. Poukázala na to, že uznesenie o vznesení obvinenia nie je konečným rozhodnutím o vine obvineného, preto ho nemožno označiť za nezákonné len z dôvodu, že nevedlo k právoplatnému odsúdeniu. V tomto smere poukázala na časť odôvodnenia nálezu Ústavného súdu SR z 13.12.2012, sp.zn. II. ÚS 163/2013-50. V tejto súvislosti dala do pozornosti aj rozhodnutie ESLP vo veci Lavrechov vs. Česká republika z 20.06.2013. Vyššie citovaná judikatúra bola potvrdená aj rozhodnutím Najvyššieho súdu SR - uznesenie NS SR sp.zn. 7 Cdo 188/2017 z 13.02.2019 a tiež Ústavným súdom SR - uznesenie ÚS SR sp.zn. IV.ÚS 37/2020-12 zo dňa 28.01.2020.. K tvrdeniu žalobcu, že škodu si uplatnil len v minimálnom rozsahu ako trovy obhajoby, poukázala na § 553 ods. 1 prvú vetu Trestného poriadku, majúc za to, že štát neznáša trovy obvineného ani jeho obhajcu. Vzhľadom k uvedenému žiadala napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

6. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej upriamil pozornosť na to, že súd prvej inštancie svoju argumentáciu opieral len o nález ÚS SR sp.zn. II. ÚS 163/2013 a jedno rozhodnutie ESLP vo veci Lavrechov proti ČR, sťažnosť č. 57404/08, pričom na neskoršiu súdnu prax nereflekoval. Rozhodnutie ESLP vo veci Lavrechov proti ČR sa zaoberalo prepadnutím peňažnej záruky, ktorú sťažovateľ zložil ako prostriedok náhrady väzby. Následnému trestnému konaniu sa však vyhýbal, a z tohto dôvodu národné súdy v ČR rozhodli o prepadnutí peňažnej záruky. Otázke nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným začatím a vedením trestného konania sa venoval ESLP vo svojej praxi a dospel k záveru, že právny nárok na takéto odškodnenie priamo nevyplýva z práva na spravodlivé súdne konanie, pokiaľ však z národnej legislatívy takéto možnosť vyplýva, takéto konanie ESLP považuje za doplnok k trestnému konaniu a je potrebné v jeho rámci dôsledne rešpektovať výsledok trestného konania (napr. Sekanina proti Rakúsku, sťažnosť č. 13126/87). Vo vzťahu k uvádzanému nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 163/2013-50 z 13.novembra 2013 uviedol, že tento nález riešil prioritne otázku premlčania.

Pričom upriamil pozornosť na nález ÚS SR sp.zn. I. ÚS 320/2016-49. Mal za to, že ak sa súd mienil odkloniť od tejto praxe, mal povinnosť svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. I keď súdy vydali viacero rozhodnutí, všetky časovo predchádzali vydaniu publikovaného rozhodnutia NS SR R37/2014. Najvyšší súd SR i v uznesení z 26.01.2019 sp.zn. 8Cdo/177/2017 uviedol, že v čase po rozhodnutí NS sp.zn. 4M Cdo 15/2009 najvyšší súd nevydal rozhodnutie, ktoré by v porovnaní s týmto rozhodnutím bolo založené na odlišných právnych záveroch. V rozhodnutí sp.zn. 7Cdo/188/2017 NS SR aplikoval zákon č. 58/1969 Zb. vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, čo je iný skutkový stav.

7. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je podané dôvodne.

8. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že uznesením vyšetrovateľa PZ Bratislava Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave III pod Č.: H.-XXXI/V.-B.-XXXX zo dňa 10.12.2014 bolo voči žalobcovi podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre trestný čin (prečin) ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona. Voči predmetnému uzneseniu dňa 31.12.2014 podal sťažnosť, avšak predmetné uznesenie bolo už dňa 15.12.2014 zrušené ako nezákonné uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava III s p. zn. 2 PV 861/14/1103-12. Vyšetrovateľ následne dňa 15.04.2015 vydal uznesenie, ktorým zastavil trestné stíhanie z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Voči tomuto uzneseniu podali poškodení prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 23.04.2015 sťažnosť, ktorej prokurátorka dňa 18.05.2015 uznesením vyhovel a uložila vyšetrovateľovi, aby vo veci znova konal a rozhodol. Dňa 25.08.2015 bolo voči žalobcovi opätovne vznesené vyšetrovateľom obvinenie, skutok bol kvalifikovaný ako trestný čin (zločin) zabitia podľa § 148 ods. 1 Trestného zákona, proti ktorému dňa 08.09.2015 podal sťažnosť. Sťažnosť voči tomuto uzneseniu bola prokurátkou Krajskej prokuratúry Bratislava zamietnutá dňa 29.09.2015, sp. zn. 1Kpt 699/15/1100 a následne dňa 25.01.2016 podala prokurátorka na Okresný súd Bratislava III. obžalobu, pod sp. zn. 2Pv 861/14/1103-52. Žalobca bol rozsudkom tunajšieho súdu pod sp. zn. 3T/15/2016 zo dňa 14.10.2016 uznaný vinným zo spáchania trestného činu (zločinu) zabitia, ktorý následne na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 2T0/21/2017 zo dňa 04.05.2017 zrušil a žalobca bol spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. b) Trestného zákona z dôvodu, že skutok nie je trestným činom.

9. V podanom odvolaní odvolateľ okrem iného uplatnil aj odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. (že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.) Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Naplnenie citovaného odvolacieho dôvodu odvolateľ odôvodnil tým, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol v rozpore s ustálenou súdnou praxou, keď dospel k záveru o neexistencii nezákonného rozhodnutia. Možno súhlasiť s argumentáciou súdu prvej inštancie, že existencia nezákonného rozhodnutia je primárnou podmienkou zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré má byť podkladom tohto zodpovednostného nároku a sekundárnou podmienkou je nezákonnosť tohto rozhodnutia. Zákon č. 514/2003 Z.z. v ustanovení § 6 ods. 1 podmieňuje úspešné uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím tým, aby (s výnimkou tzv. ničotných rozhodnutí - § 6 ods. 4) bolo právoplatné rozhodnutie zrušené alebo zmenené príslušným orgánom pre nezákonnosť. Zákon však priamo nevyžaduje, aby príslušný orgán vždy výslovne konštatoval, že rozhodnutie je nezákonné, nakoľko naplnenie uvedenej podmienky niekedy príslušná procesnoprávna úprava neumožňuje. Zrušujúce rozhodnutie sa nevydáva pre účely rozhodovania o zodpovednosti štátu za škodu, preto zrušenie pôvodného rozhodnutia z dôvodov jeho nezákonnosti treba vyvodiť z celého zrušujúceho rozhodnutia. Vychádzajúc zo zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je v prípade uvedeného zákona ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zмене) tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale

je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania, je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijala súdna prax už v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb., a napriek zmene právnej úpravy sú stále použiteľné (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. novembra 2009, sp.zn. 4Cdo 183/2009, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. júna 1993, sp. zn. 1 Cdo 53/93, publikovaný pod číslom 70 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky, ročník 1994). Doterajšia súdna judikatúra dôvodí, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená a dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania, alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Vychádzajúc tak z toho, že trestné stíhanie žalobcu začaté na základe uznesenia zo dňa 10.12.2014 Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave III pod ČVS: H.-XXXI/V.-B.-XXXX zo dňa 10.12.2014 bolo zastavené, z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci a po vydaní uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 25.08.2015 pod ČVS: H.-XXXI/V.-B.-XXXX a následne podanej žalobe bol odvolací súdom žalobca spod obžaloby oslobodený rovnako z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, treba na žalobcu nahliadať ako na osobu, ktorá nespáchala trestné činy pre ktoré začalo trestné stíhanie. Uvedený záver v plnom rozsahu korešponduje tak so súdnou judikatúrou z obdobia platnosti zákona č. 58/1969 Zb., ktorá je i po zmene právnej úpravy stále použiteľná (rozsudok NS SR sp. zn. 4M Cdo 15/2009) a svojou rozhodovacou činnosťou ho v prevažnej miere potvrdzuje aj ústavný súd (napr. III. ÚS 117/06, I. ÚS 320/2016, I. ÚS 395/2016 a iné). V predmetnom náleze Ústavný súd konštatoval tiež: „Ústavný súd zhodne so svojou judikatúrou pripomína, že v materiálnom právnom štáte musí štát niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ak nimi zasiahol do základných práv občana. Pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ústavný súd konštatuje, že ak sa trestné stíhanie konkrétnej osoby skončilo vydaním oslobodzujúceho rozsudku bez ohľadu na dôvod, pre ktorý sa tak stalo, uznesenie, ktorým bolo obvinenému vznesené obvinenie, je potrebné považovať za takýchto okolností vždy za nezákonné a zasahujúce do základných práv jednotlivca.“

11. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie svoje zamietajúce rozhodnutie založil na uznesení Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 163/2013 z 13.11.2013. Uvedené rozhodnutie však nie je plne aplikovateľné na prejednávany prípad, nakoľko v prejednávanej veci nebolo sporným, že žalobca (ako obvinený) využil všetky prostriedky na rozptýlenie zákonnosti dôvodov, na ktorých bolo jeho obvinenie postavené. Keďže sťažnosti žalobcu proti uzneseniam o vznesení obvinenia boli ako nedôvodné zamietnuté. Odvolací súd dáva do pozornosti, že v uvedenom rozhodnutí Ústavný súd konštatoval, že „Skutočnosť, že vydaním uznesenia o vznesení obvinenia dochádza k posunu v rámci procesných štádií trestného konania, do štádia, v ktorom sa trestné konanie vedie už pre vyšší stupeň pravdepodobnosti, že prešetrovaný skutok spáchala konkrétna osoba v tomto uznesení označená, t.j. trestné konanie sa presúva do štádia zisťovania skutočností rozhodujúcich pre potvrdenie alebo pre vyvrátenie tohto trestného obvinenia, ktoré je tak vlastne predpokladom tohto šetrenia, tak vzhľadom na uvedené uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z tohto dôvodu nebolo zrušené ani v konaní o sťažnosti proti tomuto uzneseniu, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. za odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Legálnym prostriedkom obvineného z trestného činu, ako aj iných oprávnených osôb (§ 185 Trestného poriadku) ako rozptýliť zákonnosť dôvodov, na ktorých je obvinenie postavené, je podanie sťažnosti proti nemu.“ Citované rozhodnutie Ústavného súdu SR ako i rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo 64/2008 boli už prekonaná postupmi a mechanizmami zodpovedajúcimi právnej úprave účinnej do 30. júna 2016, t. j. v súčasnosti táto rozdielnosť neexistuje. Odvolací súd upriamuje pozornosť na rozhodnutie najvyššieho súdu z 18. augusta 2010 sp. zn. 4 MCdo 15/2009 <<https://www.judikaty.info/document/nssr/16409>>, ktoré sa týkalo náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-514/2003>>, a bolo po jeho prerokovaní občianskoprávnym kolégiom publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 37/2014, právna veta ktorého znie: „Zmyslu a účelu § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-514/2003>> o zodpovednosti za

škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovedá interpretácia tohto ustanovenia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným". V čase po rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4 MCdo 15/2009 <<https://www.judikaty.info/document/nssr/16409>> najvyšší súd nevydal rozhodnutie, ktoré by v porovnaní s týmto rozhodnutím bolo založené na odlišných právnych záveroch. Uvedená právna otázka bola najvyšším súdom posudzovaná v súlade so závermi vyjadrenými v uvedenom rozhodnutí napríklad v rozhodnutiach z 30. januára 2011 sp. zn. 4 Cdo 54/2011, z 12. decembra 2012 sp. zn. 7 Cdo 145/2011 <<https://www.judikaty.info/document/nssr/11162>>, z 19. júna 2013 sp. zn. 7 Cdo 87/2012 <<https://www.judikaty.info/document/nssr/8389>> a z 19. februára 2014 sp. zn. 7 MCdo 27/2012 <<https://www.judikaty.info/document/nssr/44621>>. Tieto rozhodnutia spočívajú na právnych záveroch zodpovedajúcich záverom ústavného súdu, ktorý v rozhodnutí zo 7. júla 2016 sp. zn. I. ÚS 320/2016 konštatoval, že „nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania", a ktorý k tomu v ďalšej časti svojho rozhodnutia dodal, že „pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ústavný súd konštatuje, že ak bolo trestné stíhanie konkrétnej osoby zastavené z dôvodu, že sa skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené a tiež aj záväzný pokyn prokurátora na vznesenie obvinenia (ak bolo obvinenie vznesené na základe pokynu prokurátora) sú vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca". Od publikovania judikátu R 37/2014 sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila (nie je rozdielna) v tom, že vtedy, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby (prejednaný prípad), treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Odvolací súd tak konštatuje, že už v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bola táto otázka ustálená, preto sa súd prvej inštancie svojim rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Odvolací súd ďalej poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.01.2019, sp.zn. 8Cdo/177/2017, v rámci ktorého sa dovolací súd vyjadril k rozdielnosti rozhodovania najvyššieho súdu v otázke zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú vznesením obvinenia. Najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí konštatoval, že v čase po rozhodnutí najvyššieho súdu sp.zn. 4 MCdo 15/2009 najvyšší súd nevydal rozhodnutie, ktoré by v porovnaní s týmto rozhodnutím bolo založené na odlišných právnych záveroch, napr. rozhodnutie zo dňa 30.03.2011 sp.zn. 3 Cdo 194/2010, zo dňa 30.01.2011 sp.zn. 4 Cdo 54/2011, zo dňa 12.12.2012 sp.zn. 7 Cdo 145/2011, zo dňa 19.06.2013 sp.zn. 7 Cdo 87/2012, zo dňa 19.02.2014 sp.zn. 7 MCdo 27/2012. Uviedol, že tieto rozhodnutia spočívajú na záveroch zodpovedajúcich záverom ústavného súdu zo dňa 07.07.2016 sp.zn. I. ÚS 320/2016 a od publikovania judikátu R 37/2014 sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila (nie je rozdielna) v tom, že keď došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Napokon najvyšší súd zopakoval svoj záver o ustálenej judikatúre v predmetnej otázke aj v rozhodnutí zo dňa 11.09.2019 sp.zn. 8 Cdo 96/2018. Správnosť uvedených úvah, t.z. odklon súdu prvej inštancie od ustálenej rozhodovacej praxe, nie je spôsobilým ovplyvniť ani súdom prvej inštancie uvádzané rozhodnutie ESLP vo veci Lavrechov proti ČR, zo dňa 20.06.2013, sťažnosť č. 57404/08. Citované rozhodnutie sa týka úplne inej problematiky súvisiacej s prepadnutím majetku ako peňažnej záruky za väzbu a z tohto rozhodnutia vyplýva, že sťažovateľ svojím konaním trestné konanie skutočne skomplikoval a prepadnutie záruky si zavinil sám, čo nie je predmetom resp. nebolo predmetom trestného konania v prejednanom prípade, a preto odvolací súd na toto rozhodnutie nemohol prihliadať.

12. Nakoľko sa súd prvej inštancie pri posudzovaní nároku žalobcu odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, odvolací súd dospel k záveru, že iba zrušením napadnutého rozhodnutia a jeho vrátením na súd prvej inštancie na nové prejednanie, dôsledne zabezpečí stranám možnosť (v rámci tzv. dvojinstančného konania) reagovať na skutkové zistenia, i právne závery významné pre rozhodnutie v merite veci a zároveň možnosť náležite overiť (preskúmať) ich správnosť na základe riadneho oprávneho prostriedku. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na definíciu pojmu „ustálená rozhodovacia

prax dovolacieho súdu“ uvedenú v rozhodnutí najvyššieho súdu zo 6. marca 2017 sp. zn. 3 Cdo 6/2017, kde sa uvádza: „Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovisk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.“ V zmysle judikátu R 71/2018 do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovisk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovisk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

13. Odvolací súd majú tak na zreteli, aby rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej nebolo účastníkom odopreté právo na spravodlivý proces, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods.1 písm. b) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť dôvodnosť nároku žalobcu, riadiac sa právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v tomto rozhodnutí (§ 391 ods.2 C.s.p.), a vo veci opätovne rozhodnúť a rozhodnutie odôvodní tak, aby zodpovedalo ust. § 220 ods. 2 C.s.p., t.zn. v ňom uvedie stručný a jasný výklad o tom, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri nároku uplatnenom žalobcom.

14. V novom rozhodnutí o veci súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov konania (§ 396 ods.3 C.s.p.).

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).